

सिद्धूटोपी खबर

SIDDATÖPI
www.SIDDATÖPIKhabar.com khabar

weekly

वर्ष-१ अंक-८

२०७८ साल कात्तिक २८ गते आईतवार

Sun 14 Nov 2021

Siddatopi Khabar Weekly

मल्य रु.१०

मन्त्री आलेको प्राथमिकता गोकुलेश्वर

भ्यू टावर निर्माणको काम सकिएको

२ वर्षमें जिर्ण अवस्थामा

सिद्धोटी खबर
दार्चुला, कातिक २४ गते ।
नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन
तथा नागरिक उद्ययन मन्त्री प्रेम
आलेले दार्चुलाको गोकुलेश्वर
विमानस्थल र मालिकार्जुन धामको
विकासका निमित्त आवश्यक वजेट
व्यवस्थापन गर्ने बताए ।

घर भएका विरहादुर ठगुन्ना को
अध्यक्षतामा ५१ सदस्य्य जिल्ला
कमिटी घोषणा गरिएको हो । कमिटी
उपाध्यक्षमा रुमती जागरी, राधिका
अवस्थी र किशनसिंह धामी (प्रेमसिंह)
धामी स्मृति प्रतिष्ठानका अध्यक्ष) चयन
हुन्माएको छ ।

सचिवमा जनकर्सिंह डागा र

जिल्लाको शैल्यशिखर नगरपालिका ९ गोकुलेश्वर वसपार्कमा आयोजित नेकपा एकिकृत समाजवादीको जिल्ला कमिटी घोषणा सभालाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री आलेले यस्तो बताउनु भएको हो । उपसचिवमा गंगादत्त जोशी, विष्णुराम हुम्ली, यमुना जोशी र वाशुदेव जोशी चयन हनुभाएको छ । नेकपा एसका केन्द्रिय अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री माधव कुमार नेपालको प्रमुख आतिथ्यतामा दार्चुलाको दोस्रो ठूलो बजार गोकुलेश्वरमा जिल्ला कमिटी

गोकुलेश्वर विमान स्थलमा बजेट घोषणा गरिएको हो ।
न्युन रहेकोले आवश्यक सत्रै बजेट जिल्ला कमिटीमा चयन भएका
मन्त्रालयवाट विनियोजित गरी छिह्ने
संचालनमा ल्याउने बताए । अध्यक्ष नेपालले सप्त ग्रहण
गराएका छन् । अध्यक्ष नेपालसंगै
स्थायी कमिटी सदस्य भानुभक्त जोशी,
पोलिटब्युरो सदस्य एवं सरकारका
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उद्ययन

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) को दार्चुला जिल्ला कमिटी घोषणा गरिएको छ। नौगाड मन्त्री प्रेम आले लगायत नेताहरु गोकुले श्वर आएका थिए।

प्रेमराज जोशी
दार्ढला कार्तिक २२।

धार्मिको भनाई छ। आर्थिक वर्ष र वजेट दिए नदिएको कुम्हन अध्यक्ष २०७४/०७५ मा निर्माणिको काम कार्कीले आग्रह गर्न भयो।

जिल्लाको दहाँ ग

गरेको निर्माण कम्पनीले ५ लाखको गाउँपालिकाले निर्माण गरेको भ्य

जिल्लाका दुहू गाउपालिका वडा नम्बर ३ फारामिट्रा भिरको माथि निर्माण भएको भ्यू टावर निर्माणको काम सकिएको २ वर्षमै जिर्ण वनेको छ । अपि नम्पा संरक्षण क्षेत्र कार्यालय दाचुलाको पर्यटन प्रवद्धन गर्ने उद्देश्य अनुरुप निर्माण भएको भ्यू टावर निर्माण भएको केही समयमै जिर्ण अवस्थामा रहेको हो ।

गरका निर्माण कम्पनीले र लाखका लागत भन्दा पनि बढी काम गरेको देखीन्छ, अहिले निर्माण भएको २ वर्षमै भ्यू टावर जिर्ण अवस्थामा रहनु सहयोग गाड्छ भन्ने निकायबाट सहयोग प्राप्त भएन कार्यालय सँग वाकी थप गर्न वजेट यिएन तै भएर भ्यू टावरको यो अवस्था भएको इन्जिनियर धारीले सिद्धार्थी प्रधारी खवर सँग भने ।

वाकि काम पुरा गर्नको लागी गत

वर्ष र यो आर्थिक वर्ष विभागमा सिलिड पठाएको र विभागवाट कुनै प्रतिक्रिया नआएको कार्यालयले जानाएको छ । यो विषयमा दबूँ गाउँपालिका अद्यक्ष सरकार दुहुँ गाउँपालिका र अपि नम्बा संरक्षण क्षेत्र कार्यालयसँग समन्वय गरी छिउँ निर्माण गराउन दबाव गर्ने बताए ।

समन्वय समारोदासुला लगा
समन्वय गरेर निर्माणको लागत
अनुमान गरेको जनाएको छ । दुहुँ
गाउँपालिकाकाले ५ लाख र
समन्वय समिति दाचुलाले २/३
लाख दिने भनी मौखीक सम्झौता
भएको र त्यहि अनुरूप अथि नम्पा
यो विषयमा दुहुँ गाउँपालिका जेवज्ञ
पुलेन्द्र बहादुर कार्कीलाई वुभदा
स्थानिय सरकारवाट सहयोग गाईँ,
भनेका हाँ तर निर्माण हुँदा हुँदै सिडि
भाँचाएको र अखिलयारमा समेत मुद्दा
परेका कारण गाउँपालिकाले १ रुपैयाँ
पनि सहयोग नगरेको बताए ।

संरक्षण क्षेत्र कार्यालय दार्चुलाले १२ देखि १५ लाख सम्ममा निर्माण सम्पन्न हुने गरी लागत अनुमान बनाई निर्माण व्यवसायीलाई काम गर्न लगाएको अपि नम्पा संरक्षण क्षेत्र कार्यालय दार्चुलाका अहिले सम्म गाउँपालिकाको अधिकारी जवाफ र जिम्मेवारी केहि नभएको भन्नै अध्यक्ष कार्कीले गाउँपालिका भित्र निर्माण भएको संरचना भएको कारण पालिकाको पनि नाम जोडिएकाले यो वर्ष केहि रकम छन्। गाउँपालिकाले पनि सहयोग गर्नु भनेको थियो पछि आएर सहयोग कसैले पनि गरेनन अहिले आफ्नो निर्माण कम्पनीको वदनाम भएको छ निर्माण व्यवसायी बुढाथोकीले भने।

ईन्जिनियर विरेन्द्र धामीले विनियोजित गरेको र अवको केहि अहिले उत्त भ्यु टावर जानकारी दिए । पछि कुनै पनि दिनमै प्राविधिक साईडमा पठाई केहि सामाजिक सञ्जालमा भाईरल निकायवाट आर्थिक सहयोग थेरै लगानीमा मर्मत गर्न सकिने भए बनेको छ । मायिल्लो तलाको सिडी नभएका कारण ठेकेदार कम्पनीले पुर्ण रूपमा भत्किएको र कसैले भ्यु अपि नम्पाको ५ लाखको वजेटवाट टावर चड्हने प्रयास गरे लडेर निर्माणको काम गरेको र ५ लाखको लागत अनुमान भन्दा पनि श्रीवगर खोलामा पुगीने प्रष्ट वढी काम गरेको ईन्जिनियर स्पष्ट रूपमा गाउँपालिकाको धारणा देखिन्छ । यो विषयमा अखित्यारमा समेत मुद्दा परेको छ ।

दुहुँ गाउँ कार्यपालीकाको वैठक सम्पन्न, वाढी र पहिरोले

गरेको क्षतिको अवस्था हेरी राहत वितरण गर्ने निर्णय सिद्धोपी खबर दार्चुला कार्तिक २२। जिल्लाको दुहँ गाउँपालिका गाउँकार्यपालीकाको वैठक सोमवार सम्पन्न भएको छ । गाउँपालिका अध्यक्ष पुलेन्द्र वहादुर कार्कीको अध्यक्षतामा सम्पन्न वैठकले वाही र पहिरोले गरेको क्षतिको अवस्था हेरी राहत वितरण गर्ने निर्णय सिह डडालले जानकारी दिए । गत भदौ १३ गतेको वाही र पहिरोले दुहँमा मानवीय तथा भौतिक क्षति गरेको थियो । मानवीय क्षति भएको परिवारलाई ५० हजार रुपैयाँ, पूर्वाधार क्षति भएको परिवारलाई ८० हजार, उच्च घर जोखिम र पूर्ण पसल क्षति भएका परिवारलाई ५, ५ हजार, सामान्य घर जोखिमलाई २ हजार र जग्गा तथा बालीनाली क्षति भएका परिवारलाई १ हजार देखि ३ हजारसम्म राहत वितरण गर्ने निर्णय भएको प्रवत्ता उडाले बताए । यस्तै पाठेघर खसेका महिलाहरूलाई विगत वर्षमा भै ५० हजार रुपैयाँ सहयोग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइन निर्णय गरिएको छ ।

बासी सडेगलेका खानेकुराहरु नखाओँ, स्वस्थ र निरोगी बनौं ।

ब्यांस गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा सुन्नेरा दार्चुला

શિદ્ગતોપી ખલુદ આત્મહિક

सम्पादकीय

सवारी लाइसेन्सको सक्रियता

कोभिड-१९ बाट प्रभावित जनजीविन विस्तारै सहज हुँदै छ, अधिकांश गतिविधि पुनःस्थापित भड्दसके । तर, सबारी चालक अनुमतिपत्र (लाइसेन्स) पाउन भने अफै निकै कठिन छ । पछिल्लो समय महामारीबाट सुरक्षित हुन निजी सबारी, त्यसमा पनि दुईपांचे किन्नेहरू त्वातै बढे । विकाका लागि सार्वजनिक तथा ठूला निजी सबारी साधन चलाउन चाहने जनसंख्या पनि निकै छ, यही कामका लागि वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहनेहरू पनि त्यक्तै छन् । यातायात व्यवस्था विभाग अनुसार चालक अनुमतिपत्रका लागि हाल द लाख सेवाग्राही परीक्षा कुरिरहेका छन् । परीक्षालगायत प्रक्रियाको यथोचित व्यवस्थापन गरी योसलाई अनुमतिपत्र प्रदान गर्न यातायात व्यवस्था विभाग तथा यातायात कार्यालयहरूले ढिलासुस्ती गर्दा यति देरै सेवाग्राही मारमा परेका छन् । कोरोना महामारीले अवश्य पनि लाइसेन्स परीक्षा सञ्चालन र वितरण प्रक्रियालाई प्रभावित तुल्यायो, तर यसलाई मात्र देखाएर जिम्मेवार निकायहरू पन्छिन मिल्दैन । सेवाग्राहीको चाप भैसक्दासमेत कोरोनाकै बहाना बनाएर बियाँलो गर्ने सुविधा सरकारलाई छैन । मौजुदा जनशक्ति र कार्यक्षमताले सेवाग्राहीको माग धान्न सकिदैन भने यसलाई बढाउन तत्परता दिनुपर्छ । सार्वजनिक सेवाको ठूलो सबाल भएकाले प्रदेश सरकारले पनि यसबाटे अविलम्ब अग्रसक्रियता देखाउनुपर्छ ।

पछिल्लो समय यातायात व्यवस्था विभागले लाइसेन्स्का निमित्त अनलाइन आवेदन लिन थालेको छ। यो प्रक्रिया थालिंदा धेरैलाई लागेको थियो— सेवाग्राहीलाई अब लाइन बस्नु पर्दैन, विचैलियाको भर पर्नु पर्दैन, र फटाफट काम हुन्छ। तर वास्तविकता त्यस्तो छैन, आवेदन लिनेबाहेक अरु काम अनलाइनबाट हुँदैन। लिखित तथा प्रयोगात्मक परीक्षा दिन मात्र होइन, आफ्ना कर्तिपय विवरण भर्न उसैगरी दिनभर ठेलमठेल गरेर लाइन बस्नुपर्दै। चुस्त समयतालिका बनाएर र त्यहीअनुसार परीक्षार्थीहरूलाई क्रमबद्ध रूपमा बोलाएर छारितो परीक्षा सञ्चालन गर्ने प्रक्रियासमेत यातायात कार्यालयहरूले अपनाएका छैन। यही कारण परीक्षार्थीहरू घटौं पालो कुर्न विवश हुन्छन्। यातायात कार्यालयहरूले चाहेमा कुन परीक्षार्थीको पालो कुन दिन करि बजे आउँछ भनेर आफ्नो सामाजिक सञ्जाल तथा वेबसाइटमा राख्न सक्छन, तर यति पनि किन गरेका छैनन, बुझिनसम्म छ। कोभिडबाट जोगिन पनि भीडभाड कम गर्न अनलाइन प्रविधिको मद्दत लिन यातायात कार्यालय चुकिरहेका छन्। सार्वजनिक निकायले सेवाग्राहीका सरोकारमा करि पनि ध्यान पुऱ्याउदैनन् भन्ने उदाहरण हो यो। यसबाट डिजिटल-सेवाको नागरिक क आकांक्षामा पनि तपारपात भैरहेको छ।

कोरोनाको पहिलो लहर सुरु भएपछि लगभग सात महिना लिखित तथा प्रयोगात्मक परीक्षा बन्द भयो । प्रकोपको प्रभाव अलि कम भएपछि गत कात्तिकवाट अनलाइन आवेदन लिन थालियो । त्यसपछि यातायात कार्यालयहरूमा थेगिनसक्नु भीड लागेको थियो । लगतै दोस्रो लहरका कारण फेरि यो प्रक्रिया बन्द भयो । स्थिति सहज भएपछि गत भद्रौ २० बाट अधिल्लो वर्ष अनलाइन आवेदन दिएकाहरूको लिखित तथा प्रयोगात्मक परीक्षा लिन थालियो । अधिल्लो सातावाट नयाँ आवेदन पनि लिन थालिएको छ । यसैबीच सेवाग्राहीको चाप बढेकाले 'सर्भर डाउन' भयो भर्नियो । पछिल्लो समय यो समस्या हल गरिएको छ, चौबीसै घण्टा आवेदन दिन मिल्ध । यहीअनुसार परीक्षा सञ्चालन र लाइसेन्स वितरण प्रक्रिया पनि अब तीव्र बनाइनपर्दछ । यसका निम्नित यातायात व्यवस्था विभाग तथा यातायात कार्यालयले क्षमतामा सुधार गर्नुको विकल्प छैन । परीक्षा कुरिरहेका द लाख र नयाँ थपिएका अरू सेवाग्राहीमाथि सरकारले लामो समय सेवाविहीनताको अत्याचार थोपिरहनु हुन्न ।

अर्को सवाल, योग्यलाई मात्रै लाइसेन्स दिइनुपर्नेमा शंका छैन, तर परीक्षार्थीले ट्रायल दिने स्थानकै पुराना साधन प्रयोग गर्नुपर्नेजस्ता नियमको औचित्य छैन । प्रयोगात्मक परीक्षा सहज बनाउने, आफैै सवारी साधान प्रयोग गर्ने पाउनेलगायत प्रावधानसहित परीक्षा सञ्चालनको नयाँ कार्यविधि विभागावाट पास भइसकेको पनि हो । यसको एउटा उद्देश्य सक्षम आवेदकलाई छिटोछिरतो चालक सवारा अनुमतिपत्र दिएर परीक्षार्थीको चाप कम गराउने पनि हो । तर, केहीअघि यातायात कार्यालयहरूको गृहकार्य नपुगेको भन्दै पुरानै कार्यविधिवाट परीक्षा लिइने मन्त्रीस्तरीय निर्णय गरियो । यो निर्णय सेवाग्राहीलाई भन्दा यस क्षेत्रका विचौलियाहरूको मागअनुरूप भयो भन्ने गुनासो छ । यस्ता गुनासो र अन्योलालाई भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले चिर्नुपर्दछ । र जससी हुन्छ, चालक लाइसेन्स दिल आतुर नागरिकहरूलाई चाँडो भन्दा चाँडो सेवा दिनुपर्दछ ।

नेपालको कुल जंगलमध्ये ०.१ प्रतिशत क्षेत्र ओगटेको भागापास्थित जलथल जंगलमा अहिले सम्म रुखका १५० प्रजाति फैला परेका छन्। यो संख्या नेपालमा पाइने रुख प्रजातिको एकचौथाइ हो। जलथल वनवरिपरि र वन क्षेत्रभित्रको बाटो बायाँतर्फको धर्को विद्यमान सडक होभनेदायाँतर्फकोलाइन प्रस्तावित सडक हो। यसी सानो क्षेत्रफलमा रुखहरूको यसी धरे विविधता जलथलको जैविक विविधताको सम्पन्नताको एउटा दृष्टान्त हो। जैविक विविधताले सम्पन्न हातीन र सालकजस्ता संकटापन्न र सरक्षित जनावरको वासस्थान र रुख प्रजातिको राजधानी नै भन्न मिल्ने यो जंगल आज प्रस्तावित एउटा सडकका कारण अस्तित्वकै संकटमा छ। प्रस्तावित सडकका विविध आयाम र दीर्घकालीन पर्यावरणीय प्रभावहरूबाटे यस लेखमा चर्चा गरिनेछ।

सडकको जालो

वनको दक्षिणमा रहेको सीमावर्ती र नेपालकै होचो भूभाग भएको कचनकबल गाउँपालिकाका बासिन्दालाई प्रत्यक्ष फाइदा हुने दाबी गरिएको यो बाटोको औचित्यका कठि छ, भन्नेबारे सरोकारवालालाई पक्कै थाहा होला, तर त्यहाँ विद्यमान सडकका बरेमा बुझेमा मात्र नयाँ सडकको आवश्यकता र विकल्पबारे बुझन सहज हुन्छ। १९ किमि लम्बाई र ६ किमि चौडाइको करिब आयातकारे यो जंगलको माझबाट उत्तर-दक्षिण फैलिएको एउटा सडक चालु छ, जुन कालोपत्रे हुने क्रममा छ। जंगललाई दुई चिरा पारेको दुरागिम्भिटा-अधिकारी चोक सडकले कचनकबलाई हल्दीबारी गाउँपालिका र हुलाकी सडकसँग जोड्छ। जंगल छिचोले पछिं बिर्तामोड र जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने सडकहरू छन्।

देशके चर्चित मेवी राजमार्ग
केचनाको दक्षिण-पश्चिम भागवाट
सुरु भएको छ र वनको पूर्वपट्ठिवाट
उत्तरतरफ लाग्छ । उक्त राजमार्गले
कचनकवलाई जिल्ला सदरमुकाम
चन्द्रगढी, हुलाकी सडक र
पूर्वपश्चिम राजमार्गसँग जोड्छ
कचनकवलको दक्षिण-पश्चिम
भेगमा राजगढ भएर उत्तरतर्फ
जाने सडक चालु अवस्थामै छ
यसरी वनको बीचवाट, पूर्व र
पश्चिम सबैतिर उत्तर-दक्षिण
सडक र तिनलाई वस्तीसँग जोड्ने
सहायक सडकहरू भएको प्रस्तुत
देख्न सकिन्दू । यिनका अंतिरक्त
वनलाई थप खण्डीकरण गरी थप
सडकको निर्माण प्रस्ताव गरिएको
छ ।

प्रक्रियामै जालभेल

प्रदेश सरकारको भौतिक पूर्वाधार
विकास मन्त्रालय अन्तर्गतको
पूर्वाधार विकास कार्यालय,
भापाले प्रस्तावित सडकका
सन्दर्भमा धेरै पटक सूचना

जलथल जंगल विनाशको प्रयास

 लीलानाथ शर्मा

सार्वजनिक गरेको छ । ती
 सूचनामा प्रस्तावित सङ्क जलथल
 भएर जान्छ भन्ने कतै खुलाइएको
 छैन । प्रस्तावित सङ्क जलथल
 जंगल भएर जान्छ भन्ने कतै
 नखुलाइएकै कारण अन्य कागजात
 उपलब्ध नभएसम्म जिल्ला वन
 कार्यालयको बुझाइ पनि जलथल
 जंगल चलाइदैन होला भन्ने रहेको
 त्यहाँका एक कर्मचारी बताउँछन् ।
 यद्यपि प्रस्तावित सङ्कले वन
 कार्यालयको ध्यान भने खिच्चेको
 रहेछ ।

प्रस्तावित सङ्कोचको पारम्परिक
वातावरणीय परीक्षणसम्बन्धी भद्रौ १८
गतेको सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा
स्थानीय बासिन्दा पाँच जना मात्र
उपस्थित थिए । त्यति बेला पूर्वाधार
विकास कार्यालय भाषा, प्रारम्भिक
वातावरण परीक्षण, इलाका वन कार्यालय
तथा फेरेस्ट एक्स्सन नेपालका प्रतिनिधि
र स्थानीय एक पत्रकारसहित पन्थ्य
जनाको उपस्थित थियो । जबकि, ६ हजार
हेक्टरमा फैलिएको जलथल जंगलमा २२
बटा सामुदायिक वन छन् ।

त्यहाँ सामुदायिक वनका निकै उपभोक्ताहरू उपस्थित हुनुपर्थयो । यसकारण, सार्वजनिक सुनुवाइ भनिए पनि त्यो 'कन्सलिट्ड मिटिङ' जस्तो मात्रै देखियो । अर्को, अहिले जंगलभित्र ७ मिटरको बाटो भनिए पनि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गर्न आएका एक प्रतिनिधिका अनुसार उल्लिखित परियोजनाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डीपीआर) मा ३० मिटर प्रभाव क्षेत्रसहितको चौडा सडक ६७ सय १० मिटर लामो हुने लेखिएको रहेछ । प्रस्तावित सडकको बन क्षेत्रमा १ सय ३० वटा रुख परेको जनाइयो । हाम्रो अबलोकनका क्रममा उक्त संख्या वास्तविक नभएको प्रस्तै देखिन्थ्यो र काटिने रुखहरूको संख्या कम देखाउने प्रयास गरेको बझिन्थ्यो ।

पूर्वाधार कार्यालयले सडकको स्तरोन्नति भनी प्रचार गरेको छ । जंगलमा एक दशकअघि प्रक्रियाविना जबरजस्ती उत्तररफ्फाट टर्याक खोल्ने प्रयत्न गरिएको थियो । तर, वन कार्यालयको दबावले त्यो सम्भव भएन । हिजोआज त्यो टर्याकको केही सय मिटरसम्म पैदल हिँडन सकिने गोरेटो छ । पर्किकारद्वयले भदौ तेस्रो साताभरि प्रस्तावित सडक खण्डअन्तर्गत जंगलको माथिल्लो मुख्नजिक विताएका थिए, जंगलमा वनस्पति अध्ययन गर्न कैयै भ्वाड पर्नेसमेत हुन्छ । खण्डीकरण र भ्वाड वनको स्वास्थ्य बिगार्ने र विनाश गर्ने प्रमुख सूचक हुन् । सडक बन्दा सर्वैभन्दा पहिलो असर वनमा अस्त्रित वन्यजन्तुमा पर्छ । जलथल वन सालक र हातीजस्ता संकटापन्न र कानुनद्वारा संरक्षित वन्यजन्तुको वासस्थान हो । सडक बनेसँगै वन्यजन्तुको आनीवानी र स्वभावमा परिवर्तन हुन्छ । वन खण्डीकरणसँगै हुने वासस्थान विनाशका कारण यस्ता वन्यजन्तुको अस्तित्व नै संकट पर्ने देखिन्न ।

पटक प्रवेश गरेका थिए । त्यति बेला
प्रस्तावित सडकका निम्नि रूखका बोका
ताढी लगाइएका राता चिह्नहरू
देखिन्थे । वन डिभिजन कार्यालय र
सामुदायिक वनका प्रतिनिधित्वे
बताएअनुसार रूखको बोका ताढेर चिह्न
लगाउने काम उनीहरूको उपस्थितिवेगर
सम्पन्न भएको रहेछ । वन कर्मचारीको
उपस्थितिवेगर रूखका बोका ताढ्ने काम
हुनु उदेकलागादो छ ।

कानुनी प्रावधान

— लेखा लाल देव र अमा

१. नेपाली राष्ट्रिय किकेट टोलीका पूर्वकप्तान पारस खड्काले अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेटबाट सन्धास लिने घोषणा कहिले गरेका हुन् ?

- वि.सं. २०७८ साउन १९ गते

२. प्रकाशको किरण एक माध्यमबाट अर्को माध्यममा प्रवेश गर्दा बाइङ्गने वा दिशा परिवर्तन हुने प्रक्रियालाई के भनिन्छ ?

- प्रकाशको आवर्तन

३. सरकारले कक्षा १० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई)को नतिजा कहिले सार्वजनिक ग-यो ?

- वि.सं. २०७८ साउन २३ गते

४. प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् गठन गर्ने पहिलो प्रदेश कुन हो ?

- प्रदेश ३ (वि.सं. २०७८ असार २४)

५. लेप्चा भाषाको लिपिलाई रोड भनिन्छ भने तामाड भाषाको लिपिलाई के भनिन्छ ?

- तमहिंग

६. कर्मचारी सञ्चय कोषले योगदानमा आधारित निवृत्तिभरण कार्यक्रमका लागि तयार गरेको कम्प्युटर प्रणालीको शुभारम्भ कहिले गरियो ?

- वि.सं. २०७८ भद्रौ ३१ गते

७. मदर टेरेसाको जन्म कहिले र कहाँ भएको हो ?

- सन् १९१० अगस्ट २६, उत्तरी मेसेडोनिया

८. भूउपयोग ऐन, २०७८ अनुसार कृषि क्षेत्र भन्नाले के बुझिन्छ ?

- कृषि बाली उत्पादन, पशुपन्थीपालन, फार्म हाउस, मत्स्यपालन, माहुरीपालन, रेशम खेतीलगायत कृषिजन्य उत्पादन, वागवानी वा वनवाटिका, जडीबुटी र कृषि वनका लागि प्रयोग भएको वा हुन सक्ने जग्गा ।

९. प्रसिद्ध रामधुनी मन्दिर कहाँ रहेको छ ?

- सुनसरी

१०. नेपालका आदिवासी जनजातिको भाषा संरक्षण गर्ने उद्देश्यका साथ विश्वव्यापी अभियानको थालनी कहिलेदेखि गरिएको हो ?

- वि.सं. २०७८ असार १५ (थाइल्यान्डबाट)

११. अपरेसन नाइटिङ्गल भन्नाले के बुझिन्छ ?

- प्राकृतिक प्रकोपबाट पीडित जनतालाई चिकित्सकीय सेवा उपलब्ध गराउन स्थायी रूपमा सञ्चालित कार्यक्रम ।

१२. वृहस्पति र मङ्गल ग्रहको बीचमा फेला परेको धातुयुक्त छुद्र ग्रह कुन हो ?

- साइकी

१३. विदेशीका लागि गोल्डकार्ड भिसा योजना सुरु गर्ने राष्ट्र कुन हो ?

- संयुक्त अरब इमिरेट्स (यूएई)

१४. विश्व आर्थिक मञ्चद्वारा ग्लोबल सेन्टर फर साइबर सेक्युरिटीको स्थापना कहिले गरिएको हो ?

- सन् २०१८ जनवरी २६

१५. विश्वकै सबैभन्दा अग्लो उचाइबाट गरिने बज्जी जम्पको निर्माण कहाँ गरिएको छ ?

- चीन

१६. प्रिज्मको प्रयोग गरी सूर्यको प्रकाशबाट विभिन्न सात रडका किरण छुट्याउने प्रक्रियालाई के भनिन्छ ?

- प्रकाश विच्छेदन

१७. भित्री ग्रह (Inner planets) अर्थात् सूर्यको नजिकका ग्रह भनेर कुन-कुन ग्रहलाई चिनिन्छ ?

- बुध, शुक्र, पृथ्वी, मङ्गल

१८. प्लास्टिक तथा प्लास्टिकजन्य सामग्रीको प्रयोग बन्द गर्ने उद्देश्यका साथ 'हिमालदेखि तराईसम्म प्लास्टिकरहित समाज निर्माण अभियान' रारा तालबाट कहिले सुरुवात भएको हो ?

- वि.सं. २०७५ मङ्ग्सिर २६

१९. सन् २०३० सम्म नेपालमा कुपोषणको दरलाई कति प्रतिशतमा भार्ने लक्ष्य लिइएको छ ?

- १४ प्रतिशत (सन् २०२५ सम्म २४ प्रतिशत)

२० पूर्वको ग्रेट ब्रिटेन भनी जापानलाई चिनिन्छ भने दक्षिणको ग्रेट ब्रिटेन भनी कुनलाई चिनिन्छ ?

- न्युजिल्यान्ड

२१. वायुमण्डल नभएको ग्रह भनेर बुध ग्रहलाई चिनिन्छ भने म्यानेटिक फिल्ड नभएको ग्रह भनेर कुन ग्रहलाई चिनिन्छ ?

- शुक्र

२२. वीवीसी नेपाली सेवाको सुरुवात कहिलेदेखि भएको हो ?

- सन् १९६९ को जुन ७

२३. Chronology भन्नाले कालक्रमसम्बन्धी अध्ययन गर्ने विज्ञानलाई बुझिन्छ भने Cosmology भन्नाले के बुझिन्छ ?

- ब्राण्डको उत्पत्तिसम्बन्धी अध्ययन गर्ने विज्ञान

२४. जलावायु परिवर्तनसम्बन्धी पेरिस सम्भौता अनुमोदन गर्ने पहिलो सार्क राष्ट्र कुन हो ?

- माल्दिभ्स

२५. २६. केन्द्रीय पञ्जीकरण (व्यक्तिगत घटना दर्तासम्बन्धी कार्य गर्ने निकाय) विभाग कुन मन्त्रालयअन्तर्गत पर्दछ ?

- सञ्चीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय

सामार गोरखापत्र

वन संरक्षण गरौं, भूक्षय हुनबाट जोगाओँ-डिभिजन वन कार्यालय

न्यायालयको विवाद त्यहीबाट

समाधान हुनुपर्छ :कांग्रेस

सिद्धोपी खबर

दार्चुला, कात्तिक २७ गते ।

सतारुढ कांग्रेसले न्यायालयमा

देखिएको विवादको विषयमा

तत्कालै धारणा नबनाउने भएको

छ । शनिवार बसेको पदाधिकारी

तथा पूर्वपदाधिकारीहरूको बैठकपर्छ

सहमतामन्त्री प्रकाशशरण महतले

न्यायालयको विवादमा कांग्रेसले

अहिले पक्ष वा विपक्षमा लागेर

बोल्ने बेला नभएको बताए ।

महतकाअनुसार बैठकमा त्यसबारे

छलफल भएको र नेताहरूले

विभिन्न विचार राखेका थिए । तर,

त्यसबारे कुन निर्णय नभएको उनले

बताए । उनले आइतवार बस्ने केन्द्रीय

समिति बैठकमा यो विषय थप

उठन सक्ने भए पनि अहिलेलाई

कांग्रेसको यसी नै प्रस्तु दृष्टिकोण

भएको दाबी गरे । 'न्यायालयको

विवादमा सबैको ध्यानाकर्षण भएकै

छ । त्यसबारे अहिले हामीले बोल्ने

कुरा छैन । हामीमित्र छलफल

भड्हरहेको छ । भोलि पनि हुनसक्छ ।

तर अहिलेको प्रस्तु कुरा भनेको

न्यायालयभैवाट निकास आउनुपर्छ

भन्ने नै हो,' महतले भने ।

शनिवारको बैठकमा वरिष्ठ नेता

रामचन्द्र पौडेल पक्षका नेताहरूले

भने न्यायालयमा देखिएको विवादको

विषयले समस्या उत्पन्न भएको छ ।

तर, यसमा हामीले पक्ष वा विपक्षमा

लाग्ने कुरा छैन । यसको

न्यायालयभैवाट निकास आउनुपर्छ ।' कान्तिपुर

पौडेल समूहको शुक्रबाट न्यायालयमा

देखिएको समस्याका विषयमा पार्टीले

स्पष्ट धारणा बनाउनुपर्ने निष्कर्ष

निकालेको थिए ।

यसअघि संस्थापनइतर पक्षका

१२ जना केन्द्रीय सदस्यहरूले

विजिति नै जारी गरेर न्यायालय

विवादमा दलहरू चुप लागेर बस्न

नहुने भनेका थिए । पौडेल समूहको

भेलाको निष्कर्ष बमोजिम नै नै

नेताहरूले शनिवारको बैठकमा

न्यायालयको विवादका विषयमा प्रस्तु

धारणा बनाएर निकास दिनुपर्ने

प्रस्ताव गरेका थिए । जवाफमा

सभापति एवम् प्रधानमन्त्री

शेरबहादुर देउवाले न्यायालयको

विवाद त्यहीं भैवाट समाधान

हुनुपर्ने बताएका थिए ।

देउवाले न्यायालयको विवादमा

अहिले बोल्न निमिल्ने बताएका

थिए । 'राज्य सञ्चालनका लागि

संविधानले तीन अगहरू

न्यायपालिका, व्यवस्थापिका र

कार्यपालिका रहने व्यवस्था गरेको

छ । यी निकायको आ-आफ्नै

अधिकार क्षेत्र छ ।

त्यो कसैले पनि मिच्च मिल्दैन,'

देउवालाई उदृत गर्दै सहमतामन्त्री

महतले इकान्तिपुरसँग भने,

'न्यायालयमा देखिएको विवादको

विषयले समस्या उत्पन्न भएको छ ।

तर, यसमा हामीले कुरा छैन ।

नेपालको न्यायालयभैवाट निकास

मिल्दैन ।

फेरि प्रस्तावित सङ्कलने नेपाल

सरकारको आफ्नै कानुनको ठाडो

उल्लंघन गर्ने सात्र नभई नेपाल

सरकारको वातावरणसम्बन्धी

राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धतामा

समेत प्रश्नचित्तन खडा गरेको छ ।

नेपालको मौजुदा कानुनअनुसार

जलथलमा जंगलबाट बाटो बनाउन

मिल्दैन ।

तैपनि प्रदेश सरकारले बजेट

तर्जुमा गरिसकेको अवस्थामा

प्रस्तावित बाटोलाई कचनकवलको

सीमामा रहेको जंगलमा पुर्याई

दुर्गाभिष्टार्फ जंगल फिनारैकनार

लगेर जोडा मानव र प्रकृति दुवैले

जित्ने अवस्था बन्द्ध । त्यसैले

यसका लागि नीतिनिर्माताहरूले

जुनोटिक रोग नियन्त्रण सम्बन्धी छलफल गोष्ठी सम्पन्न

असहाय छात्रावासको शूभारम्भ

सिद्धोपी खबर
दाचुला, कात्तिक २८ गते।

भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र दाचुलाको आयोजनामा पशुवाट मानसि र मानिसवाट पशुमा सर्वे जुनोटिक रोग नियन्त्रण सम्बन्धी सरोकारवालाहरु संग छलफल गरिएको छ। जिल्ला सदरमुकाम खलंगामा शुक्रबार आयोजित छलफल गोष्ठीमा जुनोटिक रोग नियन्त्रण सम्बन्धी सरोकारवालाहरु संग छलफल गरिएको हो।

छलफल पस्चात सरोकारवालाहरुले जुनोटिक रोग नियन्त्रणमा एकजुट हुने प्रतिबद्धता जनाएका छन्। कार्यक्रममा सहभागी जिल्लाका नौ वटै स्थानिय तहका पशु शाखा कार्यालयका प्रमुखहरुले जुनोटिक रोग नियन्त्रणका लागी जनचेतना मुलक

कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन्। भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र दाचुलाको कार्यालय प्रमुख चन्द्रकान्त पन्तका अनुसार पशुवाट मानिसमा रेविज, टिबि, मंकी फक्स, एन्थेरेक्स, टेपवर्म, साल्मोनिसिस, कोरोना, इन्फ्लुइन्झा र वर्डफलु जस्ता रोगहरु सर्वे गर्दछन्।

पशुवाट मानिसमा सर्वे रोगहरु नियन्त्रण गर्नका लागी विभिन्न जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरु गर्नपर्ने कार्यालय प्रमुख पन्तले बताए।

गाई भैसीको दुध नताइए सेवन गरेमा टिबि रोगको सक्रमण हुने उनले बताए। गाई भैसीबाट मानिसमा सर्वे टिबि रोगवाट वच्च दुध सधै उमालेर मात्रै सेवन गर्न उनले सबैमा आग्रह गर्नु भयो। यस्तै काचो मासु खादा टेपवर्म रोग

मानिसमा सर्वे भन्दै उनले राम्री उमालेर पकाएको मासु मात्रै सेवन गर्न सुभाव दिनु भएको छ। टेपवर्म रोगको संक्रमण भएमा मानिसको मस्तिस्कमा आक्रमण गर्ने तथा मिर्गी जस्ता समस्याहरु देखा पर्ने उनको भनाई थियो। गाउँघरमा अझै पनि काचो दुध, मासु खाने चलन रहेको भन्दै कार्यालय प्रमुख पन्तले काचो दुध र मासु खानु स्वास्थ्यका लागी निकै हानिकारक भएको बताए।

टेपवर्म रोग बंगुर, कुखुरा र बाखाहरुवाट बढी सर्वे गरेको बताइएको छ। जुनोटिक रोग पशु संगको प्रत्येक तथा अप्रत्येक सम्पर्कबाट सर्वे गरेको उनले बताए। छलफलमा जिल्लाका नौ वटै स्थानिय तहका पशु सेवा शाखाका प्रमुख लगायतको सहभागिता रहेको थियो।

जिल्लाका बाढीपहिरो पीडितले घर निर्माणका

लागि साडे ८ लाख पाउने

सिद्धोपी खबर
दाचुला, कात्तिक २८ गते।

जिल्लामा २०७७ जेठ ३१ गते पछि आएको बाढी र पहिरोले घर जग्गा पूर्ण रूपमा क्षति भएका दाचुलाका १५ जनाले घर निर्माणका लागि केन्द्र सरकार द्वारा उपलब्ध अनुदान पाउने नासु पन्तले जनाए। उनीहरुले घर निर्माणका लागि ५ लाख तथा अस्थायी आवास निर्माणका लागि ५० हजार रुपैयाँ अनुदान पाउने भएका छन्।

वर्षको जेठ ३१ पछि यता आएको बाढी र पहिरोले घर जग्गा क्षति भएका जिल्लाका १ सय ७ जना मध्ये आशिक क्षति भएका ३६ जनाले घर पुनःनिर्माणका लागि ५ लाख ५० हजार रुपैयाँ अनुदान पाउने नासु पन्तले जनाए। उनीहरुले घर निर्माणका लागि ५ लाख तथा अस्थायी आवास निर्माणका लागि ५० हजार रुपैयाँ ५० हजार पाउने बताइएको छ।

जिल्लाका ७ स्थानीय तहका बाढी प्रभावित नागरिकले केन्द्र सरकारले पठाएको अनुदान पाउने भएका हुन्। केन्द्र सरकारले दाचुलाका बाढी र पहिरो प्रभावित १ सय ७ जना स्थानीयको घर निर्माण, घर पुनःनिर्माण, जग्गा खरीद, अस्थायी आवास निर्माणका लागि पहिलो किस्तमा स्वरूप ४२ लाख ७६ हजार २ सय ५० रुपैयाँ पठाएको पन्तले बताए। उक्त रकम राष्ट्रिय विपद् जोखिम

न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पठाएको छ। यसैरगरी ५६ जनाले घर मर्मत प्रवलीकरणका लागि ५० हजार अनुदान रकम पाउने भएका छन्। २०७७ जेठ ३१ गतेपछि जिल्लाको महाकाली नगरपालिका, व्याँस, दुहुँ, मालिकार्जुन, मार्मा, नौगाड र अपिहिमाल गाउँपालिकामा बाढी र पहिरोले व्यापक क्षति गरेको थियो।

बाढी र पहिरोले गरेको क्षतिको विवरण जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गृहमन्त्रालयमा पठाएपछि सरकारले घर निर्माण, जग्गा खरीद तथा अस्थायी आवास निर्माणका लागि अनुदान पठाएको जनाइएको छ। पहिलो किस्तमा रकम खातामा आइसको बताउदै पन्तले आवश्यक कागजातसहित पीडित आए कात्तिक २८ गते आइतवारदेखि तै अनुदान उपलब्ध गराइने जनाए।

बासी सडेगलेका खानेकुराहरु

नखाओँ, स्वस्थ र निरोगी बनौँ।

दुहुँ गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा हिकिला दाचुला

सिद्धोपी खबर

दाचुला, कात्तिक २४ गते।

महेन्द्र नमुना माध्यमिक विद्यालयको असहाय छात्रावासको शूभारम्भ गरिएको छ। बुधवार एक कार्यक्रमका बीच छात्रावासको शूभारम्भ गरिएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक राम दत्त जोशीले जानकारी दिए।

महाकाली नगरपालिका-५ गलफैस्थित निर्मित असहाय छात्रावासमा ८ जना अनाथ विद्यार्थीको व्यवस्थापन गरिएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक जोशीले बताए।

कूल २० जना राजे क्षमता भएको छात्रावासमा अब १२ जना छनौट मार्फत व्यवस्थापन गरिनेछन्। यिनीहरुको खर्च व्यवस्थापन सुदूरपश्चिम प्रदेश, सामाजिक विकास मन्त्रालय शिक्षा विकास निर्देशनालयले गर्ने जनाइएको छ। छात्रावासमा बस्ने विद्यार्थीलाई खाना, बस्न र मासिक प्रति विद्यार्थी ५ सय रुपैयाँ खाजा खर्च उपलब्ध गराइने प्रधानाध्यापक जोशीले बताए। यस्तै छात्रावासको थप व्यवस्थापनका लागि महाकाली नगरपालिका वडा नम्बर ७ का अध्यक्ष दिनेशराज जोशीको आतिथ्यता रहेको थियो।

कांग्रेस दाचुलाको वैठक सम्पन्न, अधिवेशन पछि सार्वे निर्णय

सिद्धोपी खबर

काठमाडौँ, कात्तिक २४ गते।

नेपाली कांग्रेस दाचुलाको जिल्ला कार्यसमितिको वैठक सम्पन्न भएको छ। दाचुलामा अगामी मसिरको ४ गते क्षेत्रिय तथा ७ गते जिल्ला अधिवेशन गर्ने निर्णय गरेर वैठक सम्पन्न भएको कांग्रेस जिल्ला सभापति लिलितसिह बोहराको विशिष्ट आतिथ्यता तथा महाकाली नगरपालिका वडा नम्बर ७ का अध्यक्ष दिनेशराज जोशीको आतिथ्यता रहेको थियो।

जिल्लाको लेकम क्षेत्रमा हुने जाता सम्म अधिवेशन गर्न सम्भव भएपछि नेपाली कांग्रेस जिल्ला कार्यसमितिको वैठकले क्षेत्रिय अधिवेशन मसिर ७ मा गर्ने केन्द्रीय निर्वाचन समितिलाई निर्णय सहित पत्राचार गरेको सभापति बोहराले बताए।

मसिर ७ गते हुने जिल्ला अधिवेशनको उद्धाटन नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय सदस्य एवं कानुनमन्त्री दिलेन्द्र प्रसाद बड्ले उद्धाटन गर्ने कार्यक्रम रहेको सभापति बोहराले जानकारी दिए।

वन संरक्षण गरौँ, भूक्षय हुनबाट जोगाओँ- डिभिजन वन कार्यालय दाचुला